

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej**

wersja zupełna 1.0

Spis treści:

Preambuła

Rozdział I	Postanowienia ogólne
Rozdział II	Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami ZIK
Rozdział III	Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego
Rozdział IV	Wspieranie małoletniego po ujawnieniu krzywdy
Rozdział V	Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie pracowników ZIK do ich stosowania
Rozdział VI	Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania
Rozdział VII	Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie
Rozdział VIII	Zasady ochrony wizerunku małoletniego
Rozdział IX	Postanowienia końcowe

Spis załączników:

- Załącznik 1: Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej
- Załącznik 2: Oświadczenie pracownika o niekaralności
- Załącznik 3: Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia
- Załącznik 4: Procedura Stosowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie - Zespół Interwencji Kryzysowej w przypadku zagrożenia życia i zdrowia dziecka (tel. całodobowy: 602 384 357)
- Załącznik 5: Anonimowa ankieta monitorująca Standardy Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem
- Załącznik 6: Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie - Zespół Interwencji Kryzysowej
- Załącznik 7: Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej
- wersja skrócona

Preambuła

Dobro i bezpieczeństwo dzieci w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespole Interwencji Kryzysowej są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników PCPR w Krotoszynie - ZIK na rzecz małoletnich. Każdy pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – ZIK traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniając jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel PCPR w Krotoszynie - ZIK realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji.

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie zwane dalej Standardami zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi *Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.*

2. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

- 1) **PCPR** - należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie;
- 2) **ZIK** – należy przez to rozumieć Zespół Interwencji Kryzysowej, w którego skład wchodzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie i Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Zdunach;
- 3) **Dyrektorze** - należy przez to rozumieć osobę, która w strukturze PCPR zgodnie z obowiązującym prawem i/lub wewnętrznymi dokumentami jest uprawniona do podejmowania decyzji o działaniach organizacji. W niniejszym dokumencie to Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie;
- 4) **Kierownik Zespołu Interwencji Kryzysowej** – należy przez to rozumieć członka ZIK, którego praca polega na organizacji i nadzorze pracy Zespołu, zapewnianiu ciągłości pracy w ZIK;
- 5) **Pracownikach ZIK** – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników ZIK mających kontakt z małoletnimi;
- 6) **krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracowników ZIK i innych mieszkańców Ośrodka, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- 7) **małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła osiemnastego roku życia;
- 8) **opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;

- 9) **osobie dyżurującej** – należy przez to rozumieć pracownika ZIK pełniącego dyżur w placówce, posiadającą kwalifikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą;
- 10) **osobie wyznaczonej** – należy przez to rozumieć osobę wskazaną przez Dyrektora odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich, reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz propagowanie Standardów oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego i udzielenia mu wsparcia.
- 11) **danych osobowych dziecka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami ZIK

§ 2

1. Dyrektor PCPR w Krotoszynie Zarządzeniem NR 1/2024 z dnia 31.07.2024 r. powołał Zespół celem opracowania Standardów Ochrony Małoletnich w zakresie realizacji zadań przez ZIK.

2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przez ZIK oraz za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów.

3. Dyrektor zapoznaje pracowników ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów.

§ 3

1. Dyrektor PCPR w Krotoszynie przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania obowiązków służbowych sprawdza pracownika w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1.

2. W celu monitorowania bezpieczeństwa małoletnich w ZIK, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, Dyrektor dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania pracowników ZIK w Rejestrze.

3. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze każdy pracownik podpisuje oświadczenie, którego wzór stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszych Standardów.

4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec pracownika ZIK postępowania karnego o przestępowstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępowstwo przeciwko małoletniemu Dyrektor PCPR niezwłocznie odsuwa takiego pracownika od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez pracowników ZIK w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Pracownicy traktują małoletnich z należytyim im szacunkiem.

2. Pracownicy ZIK zobowiązani są do utrzymywania zgodnej z kompetencjami i zakresem obowiązków relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy pracownik ZIK zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

4. Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Kierownik ZIK oraz pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy dorosłymi mieszkańcami Ośrodka a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

6. Kierownik ZIK oraz pracownicy, mając świadomość, iż małoletni doznał jakiegś krzywdy, np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności polegającej na dostosowaniu zachowania pracownika do sytuacji małoletniego.

§ 5

1. Kierownik ZIK oraz pracownicy ZIK w kontakcie z małoletnimi:

- 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
- 2) wysłuchują małoletnich i starają się rozmawiać adekwatnie do ich wieku, poziomu rozwoju i zaistniałej sytuacji,
- 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
- 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).

2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.

3. W skład zachowań niedozwolonych wchodzi w szczególności:

- 1) przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna;
- 2) propagowanie treści niebezpiecznych lub niedozwolonych w tym:
  - nakłaniających do przemocy, obrażeń fizycznych,
  - prezentujących treści związane z cierpieniem lub śmiercią (np. wypadki drogowe, okrucieństwa wobec zwierząt),
  - nakłaniające do samobójstw i samookaleczeń,
  - nawołujące do podejmowania zachowań szkodliwych dla zdrowia, jak i zażywania niebezpiecznych substancji,
  - nawołujących do wrogości i nienawiści,
  - pornografia i treści związane ze seksem,
- 3) wirtualna przemoc (cyberprzemoc),
- 4) uwodzenie dzieci,
- 5) sexting,
- 6) ubliżanie, wyśmiewanie, poniżanie małoletniego.

3. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy.

4. Kierownik ZIK oraz pracownicy, którzy mają świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy, np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności polegającej na dostosowaniu zachowania pracownika do sytuacji małoletniego, a także okazywania w kontaktach z małoletnim zrozumienia i wyczucia.

5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracowników ZIK z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) ochrona życia lub zdrowia małoletniego,
- 2) pomoc małoletniemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
- 3) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.).

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 6

1. Zagrożenie bezpieczeństwa może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.

2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

- a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka np. znęcanie, przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, cyberprzemoc, ekonomiczna.
- b) doszło do innej formy krzywdzenia: np. krzyk, kara fizyczna, poniżanie, szarpanie itp.
- c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka np. związanych z żywnością, zdrowiem, higieną, szkołą.

3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono zasady i procedury interwencji w sytuacji podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- a) osobę dorosłą (osoby trzecie, opiekun małoletniego),
- b) pracownika PCPR - ZIK w Krotoszynie,
- c) inne dziecko.

4. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez PCPR w Krotoszynie, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz kontaktu z dziećmi podlegającymi pod instytucję, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

5. Kierownik ZIK oraz pracownicy zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

6. W przypadku powzięcia przez pracownika ZIK podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach kierownika ZIK.

7. Osoba wyznaczona opracowuje plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia, włączając w ten plan sposoby odizolowanie go od źródeł zagrożenia, którego stanowi *Załącznik nr 3*.

8. Interwencja podejmowana jest przez Kierownika ZIK, który wyznacza konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane zostaną podane do wiadomości pracowników ZIK.

9. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas działania mające na celu pomoc małoletniemu w sytuacji kryzysowej są prowadzone przez Kierownika ZIK.

10. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Kierownika ZIK, wówczas osoba ta jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.

11. W przypadku powzięcia przez pracownika ZIK informacji podejrzenia, że małoletni mógł być lub jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki, którą dołącza do dokumentacji opiekuna i przekazuje informacje Dyrektorowi oraz osobie o której mowa w rozdziale 2 §2 pkt 2 niniejszych Standardów.

12. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§ 7

1. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone, należy postępować zgodnie z procedurą stosowaną przez PCPR w Krotoszynie – ZIK, której wzór stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszych Standardów. Procedura o której mowa zakłada zgłoszenie krzywdzenia małoletniego do odpowiednich instytucji (tj.: sądu, policji, prokuratury, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia).

2. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje potrzeby psychofizyczne dziecka, krzywdzi je lub jest niewydolny wychowawczo, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie powiadamia właściwy sąd rodzinny.

3. Procedura *Niebieskie Karty* jest wszczynana w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego. Osobą odpowiedzialną za wszczęcie procedury jest pracownik ZIK. Oryginał formularza *Niebieskie Karty* przekazywany jest do właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego.

§ 8

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika ZIK osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy. Kierownik ZIK ma obowiązek o zaistniałej sytuacji poinformować Dyrektora PCPR.

2. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunem. Z przebiegu rozmowy pracownik sporządza notatkę służbową, którą dołącza do dokumentacji opiekuna małoletniego.

3. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba przekazuje opiekunowi małoletniego informacje o możliwościach skorzystania z konsultacji specjalistycznych.

4. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba ma obowiązek zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika ZIK podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji,

gdy naruszenie dobra małoletniego, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy poinformować Dyrektora PCPR i rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 9

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego przez osobę niebędącą pracownikiem ZIK osoba pełniąca dyżur przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunem. Osoba dyżurująca podejmuje działania celem ustalenia przebiegu zdarzenia oraz wpływu tego zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Informacje spisywane są w formie notatki służbowej, którą dołącza do dokumentacji opiekuna małoletniego.

2. Osoba dyżurująca przekazuje opiekunowi małoletniego informacje o możliwościach skorzystania z konsultacji specjalistycznych.

3. Osoba dyżurująca przekazuje Kierownikowi ZIK zgłoszenie krzywdzenia małoletniego przez osobę niebędącą pracownikiem ZIK.

3. Kierownik ZIK ma obowiązek zbadać wszystkie okoliczności sytuacji krzywdzenia, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy doszło do krzywdzenia małoletniego, lub naruszenia godności, Kierownik ZIK przekazuje informację Dyrektorowi PCPR w celu rozważenia możliwości powzięcia stosownych środków dyscyplinujących, np. wydalenia z Ośrodka osoby stosującej przemoc. Z podjętych działań sporządzona zostanie notatka służbowa, która jest dołączona do dokumentacji ww. osoby.

4. Kierownik ZIK odejmuje decyzję i sporządza zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa bądź inne zawiadomienie do właściwej instytucji. Ww. pisemne zawiadomienie składa Dyrektor PCPR.

§ 10

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. podczas zajęć grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy przeprowadzić rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w formie notatki służbowej i dołączone do dokumentacji opiekuna małoletniego.

2. Wspólnie z małoletnim krzywdzącym oraz jego opiekunem należy przeprowadzić rozmowę mającą na celu podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania zachowań niepożądanych.

3. Wspólnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu oraz jego opiekunem należy przeprowadzić rozmowę mającą na celu udzielenie wsparcia i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.

Rozdział 4

Wspieranie małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§ 11

Pomimo zastosowania działań interwencyjnych pracownicy ZIK powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zachować szczególną ostrożność polegającą na dostosowaniu zachowania pracowników do sytuacji małoletniego, a także okazywania w kontaktach z małoletnim zrozumienia i wyczucia.

Rozdział 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie pracowników ZIK do ich stosowania

§ 12

1. Dyrektor PCPR wyznacza odpowiedzialną osobę za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich w ZIK.

2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.

3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza wśród pracowników ZIK, raz na 12 miesięcy, anonimową ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 5* niniejszych Standardów.

4. W anonimowej ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów w ZIK.

5. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który przekazuje Dyrektorowi PCPR.

6. Wyznaczona osoba na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom ZIK, małoletnim i ich opiekunom.

Rozdział 6

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 13

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla pracowników ZIK, małoletnich i ich opiekunów.

2. Opiekunowie małoletnich zostają zapoznani ze Standardami. Opiekunowie składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 6* do niniejszych Standardów.

3. W oparciu o niniejsze Standardy osoba wyznaczona opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni poprzez rozmowę z pracownikiem ZIK zostają zapoznani ze skróconą wersją Standardów. Skrócona wersja

Standardów stanowi *Załącznik nr 7*.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utwalonymi w innej formie

§ 14

1. Pracownicy ZIK powinni informować małoletnich i ich opiekunów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

2. Nadzór nad treściami, do jakich dostęp mają małoletni, sprawują ich opiekunowie.

3. W przypadku korzystania przez małoletniego z urządzeń elektronicznych udostępnionych przez ZIK nadzór nad treściami sprawują również pracownicy ZIK.

4. W przypadku podejrzenia dostępu małoletniego do treści nieodpowiednich do jego wieku (m.in.: obrazujących przemoc, obrażenia fizyczne bądź śmierć, nawołujących do samookolaczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, dyskryminacyjnych, promujących wrogość, nienawiść, treści pornograficznych fake newsy, czyli fałszywych wiadomości, relacji na żywo prezentujących zachowania określone i postrzegane jako patologiczne), pracownicy przeprowadzają rozmowę z małoletnim oraz jego opiekunem o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

5. Na wszystkich komputerach w ZIK w Krotoszynie jest zainstalowane i na bieżąco aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające.

6. Użytkownicy komputerów nie mogą instalować oprogramowania i dokonywać zmian w oprogramowaniu zainstalowanym na systemie.

7. W PCPR w Krotoszynie zatrudniony jest pracownik odpowiedzialny za obsługę sieci, podejmuje działania mające na celu zabezpieczanie sieci internetowej ZIK przed niebezpiecznymi treściami.

Rozdział 8

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 15

1. Pracownicy ZIK uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

2. Pracownicy ZIK nie upubliczniają wizerunku małoletniego utwalonego w jakiegokolwiek formie (tj.: fotografia, nagranie audio-wideo).

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

§ 16

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

2. Standardy opublikowane są na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie: www.pcpr.krotoszyn.pl oraz umieszczone w widocznym miejscu na tablicach ogłoszeń w budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie oraz Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Zdunach. Wersja skrócona przeznaczona dla małoletnich jest umieszczona w widocznym miejscu na tablicach ogłoszeń w ww. placówkach.

Załączniki

Załącznik nr 1

.....
miejsowość i data

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej oraz zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
podpis

.....
miejsowość i data

Oświadczenie

..... legitymująca/y się dowodem osobistym o nr ....., nr PESEL ..... oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy oraz nie toczyło się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
podpis

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Imię i nazwisko dziecka

.....

2. Przyczyna objęcia dziecka pomocą (forma krzywdzenia)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Opis zaplanowanych form pomocy (konkretne działania, sposób realizacji, osoby odpowiedzialne za realizację)

Forma pomocy i wsparcia	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację

Podpisy osoby wyznaczonej

.....
.....
.....
.....

Data: .....

**Procedura stosowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Krotoszynie - Zespół Interwencji Kryzysowej
w przypadku zagrożenia życia i zdrowia dziecka
(tel. całodobowy: 602 384 357)**

1. W przypadku otrzymania zawiadomienia osobistego bądź telefonicznego ze strony służb społecznych (ośrodki pomocy społecznej, policja, kuratorzy sądowi, ochrona zdrowia, prokuratura i in.) lub osób indywidualnych pracownik ZIK-u przyjmujący zgłoszenie podejmuje czynności zmierzające do zabezpieczenia życia i zdrowia dziecka.
2. Niezależnie od pory dnia lub nocy pracownik powiadamia o konieczności interwencji kierownika ZIK-u, zaś w przypadku jego nieobecności innego upoważnionego pracownika.
3. Pracownik ZIK-u przyjmujący zgłoszenie podejmuje działania diagnozujące sytuację rodzinną i społeczną uzyskując informacje od służb pomocowych (pomoc społeczna, policja, sąd, szkoła – w zależności od rodzaju zagrożenia).
4. Przyjmujący zgłoszenie pracownik ZIK-u powiadamia pracownika socjalnego Zespołu i wyznaczoną osobę w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na miejsce pobytu dziecka celem diagnozy sytuacji rodziny.
5. Pracownik socjalny powiadamia oficera dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w Krotoszynie oraz przedstawiciela ochrony zdrowia o konieczności udzielenia pomocy w związku z zagrożeniem zdrowia i życia dziecka.
6. Pracownik socjalny, funkcjonariusz policji i przedstawiciel ochrony zdrowia udają się do miejsca pobytu dziecka, gdzie dokonują bezpośredniej diagnozy sytuacji zagrożenia i podejmują decyzję w sprawie zabezpieczenia dziecka.
7. Funkcjonariusz policji w uzasadnionych okolicznościach przypadkach udziela pomocy podczas wykonywania czynności zabezpieczenia dziecka, a na prośbę pracownika socjalnego może również usunąć osoby przeszkadzające w wykonywaniu czynności. Pracownik socjalny może także zwrócić się o pomoc do innych służb czy instytucji pozostających w lokalnym systemie wsparcia społecznego.
8. Pracownik socjalny umieszcza dziecko u osoby najbliższej, która zabezpieczy zdrowie i życie dziecka. W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka u osoby najbliższej zapewniającej mu poczucie bezpieczeństwa, pracownik socjalny umieszcza dziecko w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej – po uzyskaniu informacji o możliwości umieszczenia dziecka od pracowników Działu Wsparcia Rodziny PCPR w Krotoszynie.
9. W czasie trwania interwencji pracownik socjalny wypełnia stosowną dokumentację będącą na wyposażeniu *teczki interwenta*. Poucza również rodziców bądź opiekunów dziecka o prawie złożenia zażalenia na prowadzone czynności instytucjonalne. W przypadku złożenia zażalenia na postępowanie pracownika socjalnego niezwłocznie przekazuje ww. zażalenie do sądu.
10. W ciągu 24 godzin od momentu zabezpieczenia dziecka pracownik socjalny powiadamia sąd rodzinny o przeprowadzonych czynnościach zabezpieczających.

Załącznik nr 5

Anonimowa ankieta monitorująca Standardy Ochrony Małoletnich

Pytanie	TAK	NIE
Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w PCPR Krotoszyn – ZIK?		
Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich?		
Czy wiesz gdzie znajduje się ww. dokument?		
Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
Czy wiesz jak reagować na symptomy podejrzenia krzywdzenia małoletnich?		
Czy znasz procedurę zgłoszenia zdarzeń zagrażających małoletnim?		
Czy zdarzało Ci się obserwować lub słyszeć o naruszeniu zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez personel Twojej instytucji?		
Jeśli tak- jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
Czy podjąłeś działania w tych kwestiach, jeśli tak to jakie, jeśli nie- dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
Czy zgłosiłeś naruszenie zgodne z procedurą?		
Czy naruszenie okazało się zasadne?		
Czy zgłosiłeś/ zgłaszasz uwagi do obecnych Standardów?		
Czy uważasz, że Standardy wymagają aktualizacji? Jeśli tak, to proszę napisać jakiej? (odpowiedź opisowa)		
Czy masz jakieś inne uwagi, sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich? Jakiej? (odpowiedź opisowa)		

Uwagi/ poprawki/ sugestie:

.....
 .....
 .....

Załącznik nr 6

.....
miejsowość i data

**Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Krotoszynie - Zespół Interwencji Kryzysowej**

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej.

.....
podpis

Załącznik nr 7

**Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy
Rodzinie w Krotoszynie – Zespół Interwencji Kryzysowej**

- wersja skrócona

§ 1

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez pracowników ZIK w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Pracownicy traktują małoletnich z należytyim im szacunkiem.

2. Pracownicy ZIK zobowiązani są do utrzymywania zgodnej z kompetencjami i zakresem obowiązków relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy pracownik ZIK zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

4. Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Kierownik ZIK oraz pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy dorosłymi mieszkańcami Ośrodka a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

6. Kierownik ZIK oraz pracownicy, mając świadomość, iż małoletni doznał jakiegś krzywdy, np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności polegającej na dostosowaniu zachowania pracownika do sytuacji małoletniego.

§ 2

1. Kierownik ZIK oraz pracownicy ZIK w kontakcie z małoletnimi:

- 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
- 2) wysłuchują małoletnich i starają się rozmawiać adekwatnie do ich wieku, poziomu rozwoju i zaistniałej sytuacji,
- 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
- 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).

2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegkolwiek formie. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.

3. W skład zachowań niedozwolonych wchodzi w szczególności:

- 1) przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna;
- 2) propagowanie treści niebezpiecznych lub niedozwolonych w tym:
  - nakłaniających do przemocy, obrażeń fizycznych,
  - prezentujących treści związane z cierpieniem lub śmiercią (np. wypadki drogowe, okrucieństwa wobec zwierząt),
  - nakłaniające do samobójstw i samookaleczeń,
  - nawołujące do podejmowania zachowań szkodliwych dla zdrowia, jak i zażywania niebezpiecznych substancji,
  - nawołujących do wrogości i nienawiści,
  - pornografia i treści związane ze seksem,
- 3) wirtualna przemoc (cyberprzemoc),

- 4) uwodzenie dzieci,
- 5) sexting,
- 6) ublizanie, wyśmiewanie, poniżanie małoletniego.

4. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany przez małoletnich i ich opiekunów.

5. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy.

6. Kierownik ZIK oraz pracownicy ZIK, którzy mają świadomość, iż małoletni doznał jakiegokolwiek krzywdy, np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności polegającej na dostosowaniu zachowania pracownika do sytuacji małoletniego, a także okazywania w kontaktach z małoletnim zrozumienia i wycucia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracowników ZIK z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) ochrona życia lub zdrowia małoletniego,
- 2) pomoc małoletniemu z niepełnosprawnością w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
- 3) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.).

§ 3

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika ZIK osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy. Kierownik ZIK ma obowiązek o zaistniałej sytuacji poinformować Dyrektora PCPR.

2. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunem. Z przebiegu rozmowy pracownik sporządza notatkę służbową, którą dołącza do dokumentacji opiekuna małoletniego.

3. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba przekazuje opiekunowi małoletniego informacje o możliwościach skorzystania z konsultacji specjalistycznych.

4. Kierownik ZIK bądź wyznaczona przez niego osoba ma obowiązek zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika ZIK podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy poinformować Dyrektora PCPR i rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 4

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego przez osobę niebędącą pracownikiem ZIK osoba pełniąca dyżur przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunem. Osoba dyżurująca podejmuje działania celem ustalenia przebiegu zdarzenia oraz

wpływu tego zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Informacje spisywane są w formie notatki służbowej, którą dołącza do dokumentacji opiekuna małoletniego.

2. Osoba dyżurująca przekazuje opiekunowi małoletniego informacje o możliwościach skorzystania z konsultacji specjalistycznych.

3. Osoba dyżurująca przekazuje kierownikowi ZIK zgłoszenie krzywdzenia małoletniego przez osobę niebędącą pracownikiem ZIK.

3. Kierownik ZIK ma obowiązek zbadać wszystkie okoliczności sytuacji krzywdzenia, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy doszło do krzywdzenia małoletniego, lub naruszenia godności, Kierownik ZIK przekazuje informację Dyrektorowi PCPR w celu rozważenia możliwości powzięcia stosownych środków dyscyplinujących, np. wydalenia z Ośrodka osoby stosującej przemoc. Z podjętych działań sporządzona zostanie notatka służbowa, która jest dołączona do dokumentacji ww. osoby.

4. Kierownik ZIK odejmuje decyzję i sporządza zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa bądź inne zawiadomienie do właściwej instytucji. Ww. pisemne zawiadomienie składa Dyrektor PCPR.

§ 5

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. podczas zajęć grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy przeprowadzić rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w formie notatki służbowej i dołączone do dokumentacji opiekuna małoletniego.

2. Wspólnie z małoletnim krzywdzącym oraz jego opiekunem należy przeprowadzić rozmowę mającą na celu podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania zachowań niepożądanych.

3. Wspólnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu oraz jego opiekunem należy przeprowadzić rozmowę mającą na celu udzielenie wsparcia i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.